

School

voor

Geloofsverdieping

VAN HARTE WELKOM

School

voor

Geloofsverdieping

Avond 7: Onmacht en lijden

School voor Geloofsverdieping 2023-2024

1. Samen starten

2. *De vraag naar God*

GOD VAN HET VERBOND

3. De Bijbel als Woord van God

4. Uittocht en Verbond

5. De roep van de profeten

6. Schepping

7. *Onmacht en lijden*

JEZUS MESSIAS

8. Het getuigenis van het Nieuwe Testament

9. Wat heeft Hij gezegd?

10. Wat heeft Hij gedaan?

11. Hij is verrezen

12. Hij heeft ons verlost

13. Hij is Gods veelgeliefde Zoon

GEEST DIE LEVEN GEEFT

14. De Geest die in ons woont

15. Bidden in de kracht van de Geest

16. Leven in de kracht van de Geest

17. Leven van het komend Rijk

18. *De vraag van God: Kerk*

19. Evaluatie en slot

CHRISTELIJKE
CULTUUR

Overzicht

- Vanwaar komt het lijden?
- Wat is er de zin van?
- Hoe gaat de Bijbelse mens met het lijden om?

Marc Chagall Abraham beweent Sara

1. Vanwaar komt het lijden ?

Wie of wat is de oorzaak?

- Stelling: waar of niet?

Lijden doen mensen
zichzelf of elkaar aan.
Het is hun eigen schuld.

Gaby Cleuren

1. Vanwaar komt het lijden ?

Wie of wat is de oorzaak?

- Schuldig lijden
te overwinnen lijden
- Onschuldig lijden
onvermijdelijk lijden
- Eeuwige schuldvraag

Gaby Cleuren

1.1 Schuldig lijden

- Wat mensen elkaar aandoen
- 2de scheppingsverhaal niet langer autonomie in partnerschap, maar op zichzelf gericht: afge-zonde-rd = misbruikte vrijheid

Holocaust

1.2 Onschuldig lijden

- Begrensdheid en eindigheid van mens en wereld
- 1ste scheppingsverhaal
God zag dat het goed was?
- Schepping sluit chaos niet uit maar in
- God is niet de oorzaak

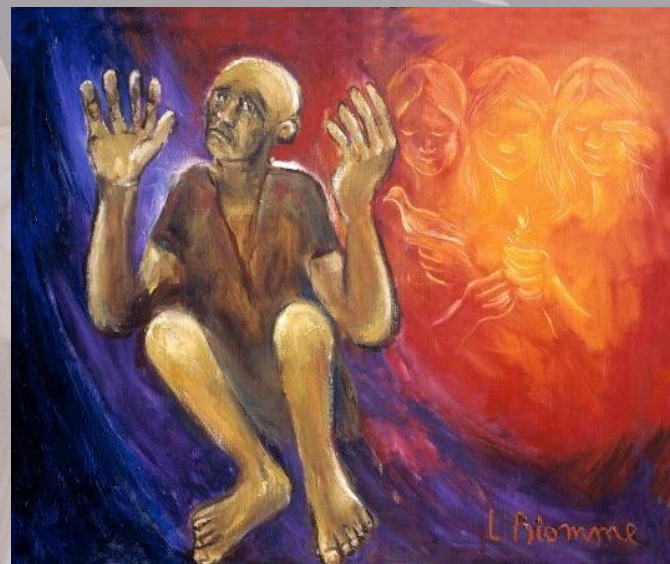

Aardbeving China

1.3 Eeuwige schuldvraag

- Wiens fout is het?
- Schuldig of onschuldig lijden:
het waarom blijft
- Geen dualisme
- Conclusie:
het antwoord open laten

Luc Blomme Job

De vraag naar reden of oorzaak van lijden

- er is verschil tussen *overwinbaar* en *onvermijdelijk* lijden
  - overwinbaar: waarvoor mensen verantwoordelijk zijn
  - kan persoonlijk of structureel
  - onvermijdelijk   onschuldig lijden, la condition humaine
- het is menselijk om verklaringen (schuldigen) te zoeken
  - is vaak deel van coping proces
- maar er is geen enkele toereikende 'verklaring' voor het feit dat mens en wereld sterfelijk en vergankelijk zijn (condition humaine)
- ook filosofieën of religies verklaren niet het waarom

Cartoon op het bureau van president Joe Biden in het Witte Huis

Overzicht

- Vanwaar komt het lijden?
- Wat is er de zin van?
- Hoe gaat de Bijbelse mens met het lijden om?

Marc Chagall Abraham beweent Sara

2. Wat is er de zin van ? betekenis – nut - bedoeling

- Stellingen: waar of niet?
  1. Lijden is een straf - voor de zonde.
  2. Lijden maakt van mensen rijpere mensen.
  3. Lijden dient een groter doel, is deel van groter geheel

Willem Vermandere

2.1 Straf voor de zonde ?

- Vergeldingsleer
- Zonde en straf één realiteit
straf als nasleep van de zonde
- Ballingschap als metafoor
we ondergaan catastrofe omdat
wij God in de steek hebben
gelaten (en niet omgekeerd)
- Gekwetste liefde: dreigen voor
bekering

Walter Habdank

2.2 Opvoeding - loutering – beproeving?

- ‘Vaderlijke’ terechtwijzing
Gods pedagogie
- Loutering
rijpen in geloof
beproeving
leerschool
(wel pas achteraf)

Pleurants bij graf van Jan zonder Vrees

2.3 Onbegrijpelijk deel van groter plan?

- Voor een hoger doel deel van groter geheel dat wel zin heeft
- Lijden wordt dan gebagatelliseerd

Persfoto

2.4 Ontoereikende verklaringen

- Conclusie:

lijden op zich zinloos

christenen aanbidden niet het kruis, maar de Gekruisigde

met lijden omgaan kan wél zinvol zijn

Klaus Prior Piëta

Overzicht

- Vanwaar komt het lijden?
- Wat is er de zin van?
- Hoe gaat de Bijbelse mens met het lijden om?

Marc Chagall Abraham beweent Sara

3. Hoe gaat Bijbelse mens er mee om?

- Vanwaar ?...
    Waarom ?...

na deze
ontoereikende verklaringen
is het beter
op zoek te gaan:

Hoe gaat de Bijbelse mens
met het lijden om ?

Hoe het lijden rijmen met
geloof in de Bijbelse God?

Armand De Meulemeester

Hoe gaat de Bijbelse mens met lijden om?

Iny Driessen
Als alles
tegen zit
en God geeft
niet thuis
Waarom ik toch
nog geloof

LANNOO

Lijden schudt aan geloof

Evidente vraag:

Waar blijft God?

Waarom laat Hij dat toe?

Twee wegen:

naar crisis van geloof

Claire van den Abbeele
of

naar verdieping van geloof

Cathy Berx

3.1 Klacht en protest

- Schreeuwen en protesteren ! tot God!
- Klagen
klaagpsalmen
belijdenissen van Jeremia
Job
Prediker
klaagliederen

Walter Habdank Job

3.2 Verzet en overgave

- Moet je lijden bestrijden of aanvaarden?
- Plicht tot verzet vechten tegen *“weg er mee !”*
- Maar daarna... nog machteloos... aanvaarden *“op weg ermee !”*

Constant Meunier Grauwvuur

Het leven als worsteling

Viktor Frankl (psychiater, na ervaring Holocaust)

'Hou ermee op het lijden te ondervragen: het geeft toch geen antwoord.'

'Begin ermee u door het lijden te laten ondervragen. Van jouw antwoord zal het afhangen of het lijden een zin krijgt of zinloos blijft.'

Lijden niet wegedeneren.

Een spirituele opdracht in elke fase van je leven

'The world is not your oyster' (Shakespeare)

'The world is your sea. Learn to swim in it, like a fish' (Ambrosius)

3.2 Verzet en overgave

- Plicht tot verzet
bestrijden
“weg er mee !”

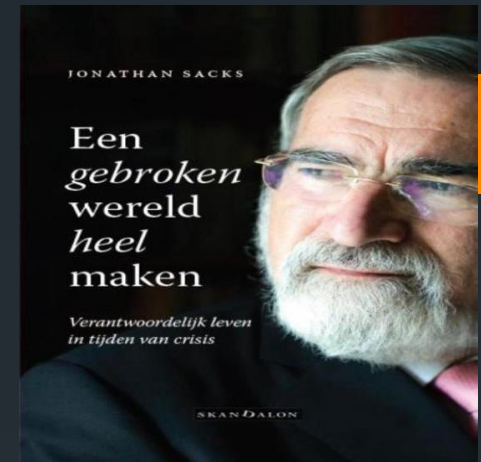
individueel
structureel
door het goede te doen

- Maar daarna...
nog machteloos...
aanvaarden - integreren
“op weg ermee !”

Constant Meunier Grauwvuur

Geloof als protest – en overgave

- Het jodendom is geen religie die ons met de wereld of de omstandigheden (ziekte, armoede..) verzoent.
- Aanvaarding is geen 'berusting', maar verzet én overgave
- Geloof is de weigering om het op te geven voordat je lijden hebt omgezet in een zegening.
- 'Ik laat u niet gaan tenzij u mij zegent', zegt Jakob (Gn 32,26). Op dat moment wordt Jakob een ander mens, met een nieuwe naam.
- Jood zijn is de naam Israël dragen, die betekent: 'hij of zij die strijdt met God en mensen en overwint'.

Jitzchak Perlman – lijden transformeren

‘het is onze opdracht muziek te maken met wat overgebleven is’

3.3 Gods weerloze overmacht

- Liefde kan niet alles...
de weerloosheid van God
- Liefde kan meer...
de overmacht van God

Perugia 18de eeuw
Nationaal museum van Umbrië

3.4 Vertrouwen: God van het Verbond

- Hoe ga je met het lijden om?

De rode draad in de Bijbel:

Vertrouw !
“Ik zal er zijn”

Barcelona
Nationaal museum
Catalaanse kunst

3.4 De schijnbaar Afwezige is toch de aanwezige

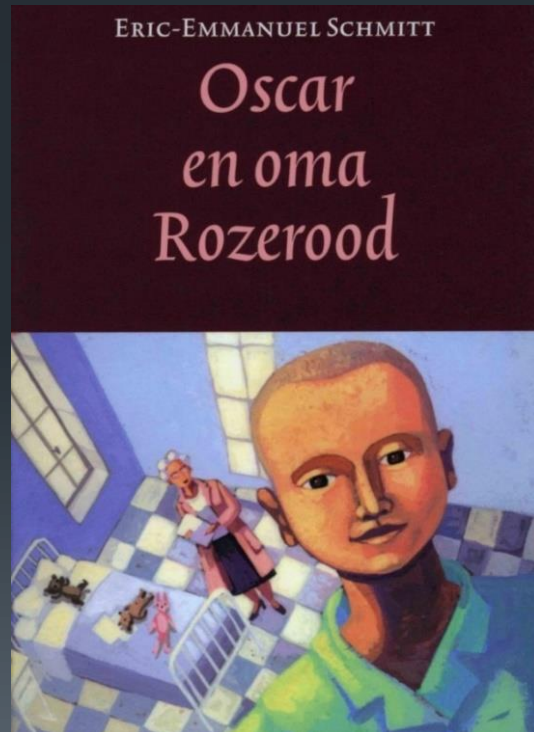
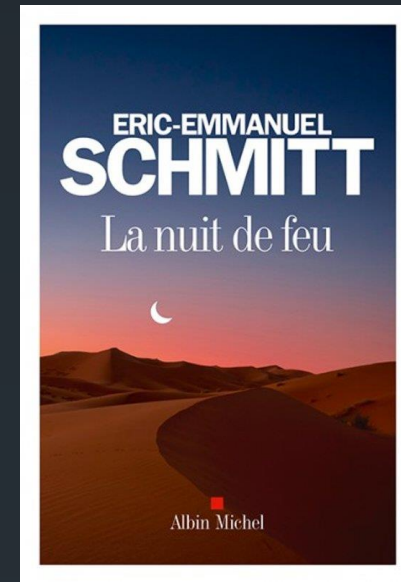
- Job
hij daagt God
voor het gerecht
- Van
“waarom toch ?”
naar
“ondanks alles !”
bevochten vertrouwen

Vic Van Schil Job

*“Ik geloof niet in de Kerstman,
maar ik geloof wel in God”*

(Oma Rozerood tot Oscar)

Oscar et la dame rose PDF ePub Mobi. Grátis. Boeken Downloaden: Oscar et la dame rose (PDF, ePub, Mobi) Auteur Eric-Emmanuel Schmitt. Boeken Oscar et la dame rose (PDF, ePub, Mobi)

3.4 Bondgenoot in het verzet

- God komt in het lijden
  - Hij vult het met liefde
  - Met liefde die bevrijdt
-
- Wij blijven geloven in opstanding

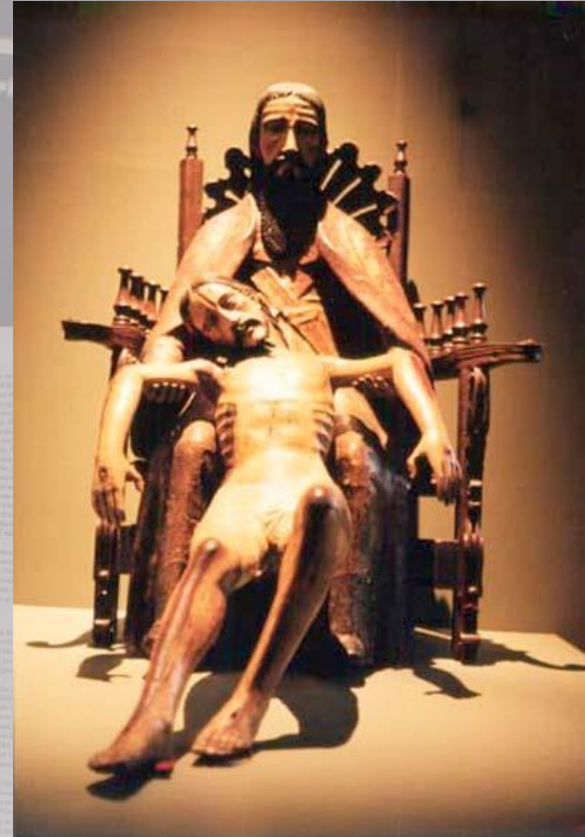

Sjef Hutschemakers Ps 113,7

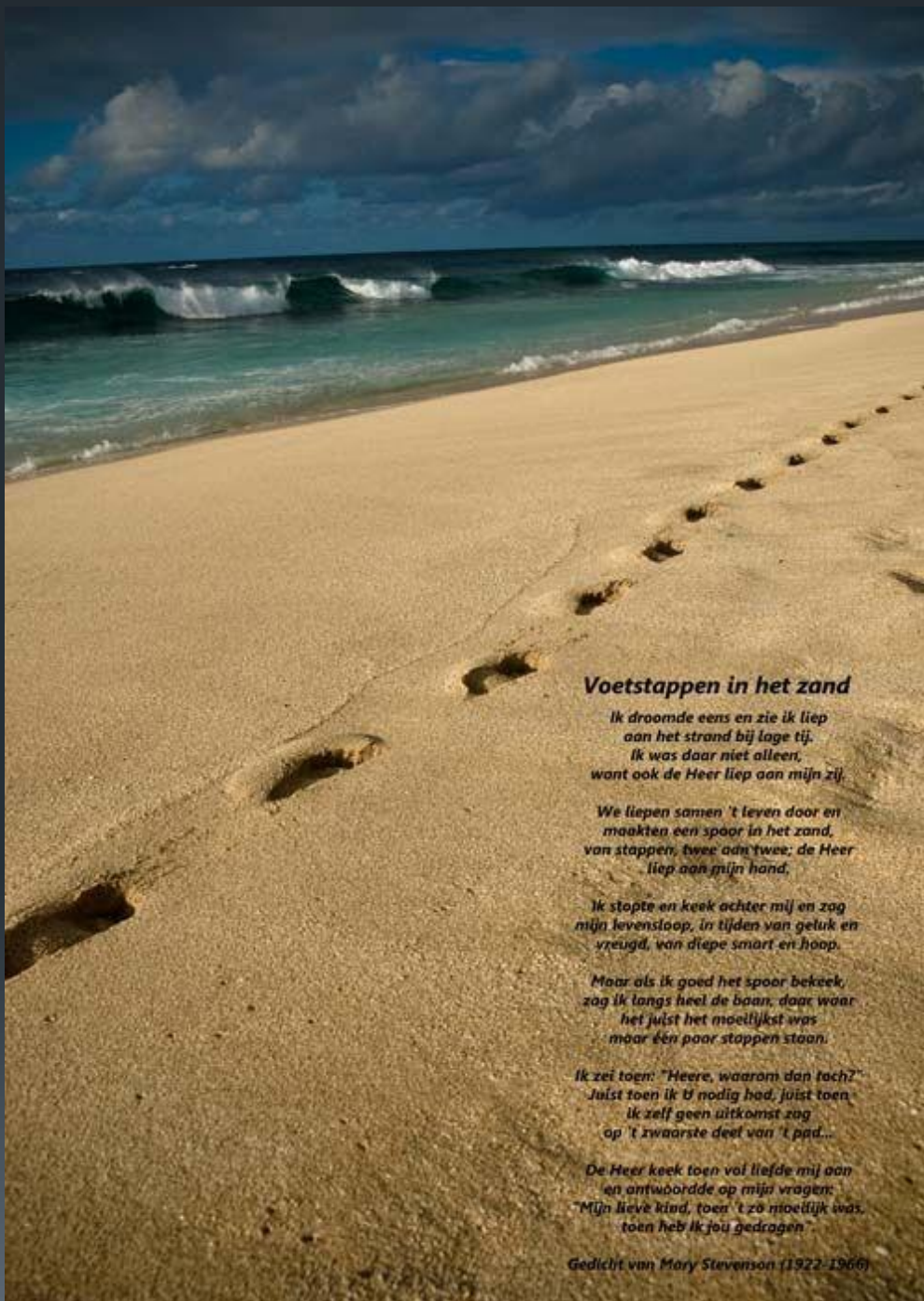

3.4 Bondgenoot in de overgave

- God laat zijn 'Lijdende Dienaar' niet in de steek
- Kruisdood is niet Gods wil
het is de wil van hen
die Gods wil
niet aanvaarden!
- God bewaart niet
voor het lijden
maar in het lijden !

Mexico Pieta

Voetstappen in het zand

*Ik droomde eens en zie ik liep
aan het strand bij lage tij.
Ik was daar niet alleen,
want ook de Heer liep aan mijn zij.*

*We liepen samen 't leven door en
maakten een spoor in het zand,
van stappen, twee aan twee; de Heer
liep aan mijn hand.*

*Ik stopte en keek achter mij en zag
mijn levensloop, in tijden van geluk en
vreugd, van diepe smart en hoop.*

*Maar als ik goed het spoor bekeek,
zag ik langs heel de baan, daar waar
het juist het moeilijkst was
maar één paar stoppen staan.*

*Ik zei toen: "Heere, waarom dan toch?"
Juist toen ik 't nodig had, juist toen
ik zelf geen uitkomst zag
op 't zwaarste deel van 't pad...*

*De Heer keek toen vol liefde mij aan
en antwoordde op mijn vragen:
"Mijn lieve kind, toen 't zo moeilijk was,
toen heb ik jou gedragen."*

Gedicht van Mary Stevenson (1922-1966)

3.4 Toch niet genoeg...

- We willen 'gered' worden, verlost worden
(avond 12)
- Zelfs de dood zal niet meer zijn...
(avond 17)

James Ensor - Mijn dode moeder III

3.4 Een God van belofte en trouw

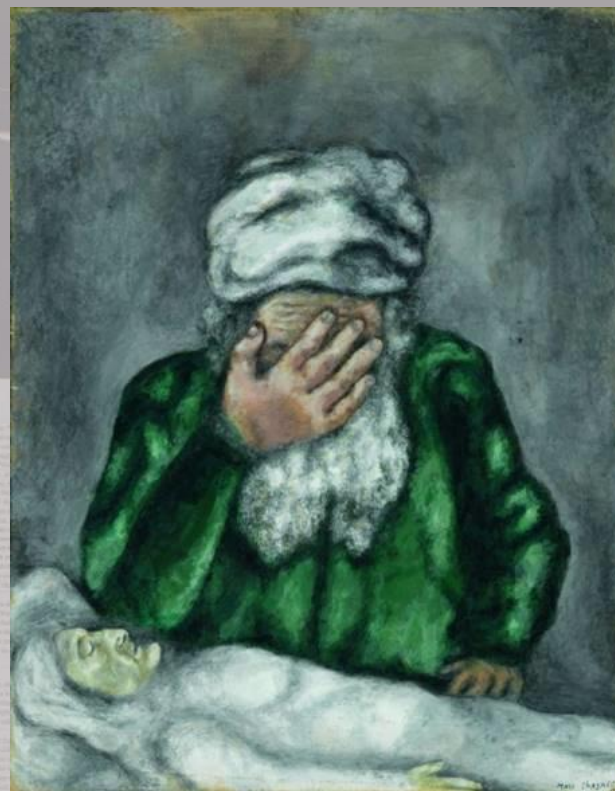
- Geen punt maar een komma
- En toch...

Jozef Pauwels

Overzicht

- Vanwaar komt het lijden?
- Wat is er de zin van?
- Hoe gaat de Bijbelse mens met het lijden om?

Marc Chagall Abraham beweent Sara

School voor Geloofsverdieping 2023-2024

1. Samen starten

2. De vraag naar God

GOD VAN HET VERBOND

3. De Bijbel als Woord van God

4. Uittocht en Verbond

5. De roep van de profeten

6. Schepping

7. Onmacht en lijden

JEZUS MESSIAS

8. Het getuigenis van het
Nieuwe Testament

9. Wat heeft Hij gezegd?

10. Wat heeft Hij gedaan?

11. Hij is verrezen

12. Hij heeft ons verlost

13. Hij is Gods veelgeliefde Zoon

GEEST DIE LEVEN GEEFT

14. De Geest die in ons woont

15. Bidden in de kracht van de Geest

16. Leven in de kracht van de Geest

17. Leven van het komend Rijk

18. De vraag van God: Kerk

19. Evaluatie en slot